

Beoordelingsformulier duidelijke taal – tekst medestudent

Je gaat nu de geanonimiseerde brief van je medestudent beoordelen op duidelijke taal volgens dezelfde beoordelvragen als de brief in de vorige les.

1. Lees de brief één keer door en beschrijf kort je eerste indruk van de begrijpelijkheid ervan voor de ontvanger:

2. Beoordeel nu de brief aan de hand van onderstaande beweringen op een schaal van 1 (*onvoldoende*) tot 5 (*uitstekend*).

Doelgerichtheid

1. De brief is van belang voor de ontvanger.	1-2-3-4-5
2. De brief heeft één duidelijke kernboodschap.	1-2-3-4-5
3. De brief bevat alleen nuttige informatie voor de lezer.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer doelgerichtheid:

Overzichtelijkheid

1. De opmaak van de brief is overzichtelijk. Denk hierbij aan lettertype en -grootte, contrast, pagina-indeling, witregels etc. Dus puur het uiterlijk van de brief.	1-2-3-4-5
2. De onderwerpregel maakt duidelijk waar de brief over gaat.	1-2-3-4-5
3. De kernboodschap staat aan het begin van brief.	1-2-3-4-5
4. Iedere alinea behandelt één (deel)onderwerp.	1-2-3-4-5
5. De alinea's hebben een logische volgorde.	1-2-3-4-5
6. De kopjes boven iedere alinea dekken de lading en zijn begrijpelijk.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer vorm:

Begrijpelijkheid - toon

1. De brief heeft een neutrale tot vriendelijke toon.	1-2-3-4-5
2. De brief maakt de lezer niet onnodig bezorgd.	1-2-3-4-5
3. De lezer wordt persoonlijk met 'u' of 'jij' aangesproken.	1-2-3-4-5
4. De brief is niet onnodig afstandelijk of ambtelijk.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer toon:

Begrijpelijkheid - woordkeus

1. De brief bevat geen onnodig moeilijke woorden of vaktermen zonder uitleg.	1-2-3-4-5
2. De tekst bevat geen woorden met een vage betekenis (denk aan <i>vaak</i> , <i>meestal</i> , <i>binnenkort</i> , <i>spoedig</i> , <i>tijdig</i> etc.).	1-2-3-4-5
3. Voor één begrip gebruikt de tekst steeds hetzelfde woord.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer woordkeus:

Begrijpelijkheid - zinsbouw

1. De zinnen zijn helder opgebouwd, niet te lang en eenvoudig te begrijpen.	1-2-3-4-5
2. Bij lange opsommingen staan opsommingstekens.	1-2-3-4-5
3. De hoeveelheid tekst is overzichtelijk voor de doelgroep.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer zinsbouw:

Toepasbaarheid

1. De lezer weet wat te doen na het lezen van de brief.	1-2-3-4-5
2. Er wordt verwezen naar een webpagina, bijlage of toelichting voor meer informatie.	1-2-3-4-5
3. De brief verwijst naar een contactpersoon voor het stellen van vragen.	1-2-3-4-5

gemiddeld cijfer gebruik:

EINDCIJFER (neem het gemiddelde van de zes tussencijfers):

Thuisopdracht – test je brief

Voordat een bedrijf een product op de markt brengt, wordt dat altijd uitgebreid getest en besproken met testpanels om te kijken of het aansluit bij de behoefte van de doelgroep. Dit wordt echter maar al te vaak vergeten bij het schrijven van teksten. Terwijl je juist wilt dat de beoogde lezer je informatie leest en begrijpt!

Daarom is het nu tijd voor een heel belangrijke stap op weg naar een tekst in duidelijke taal: het testen van je eigen brief bij het publiek. Het liefst is dat iemand uit je doelgroep, maar het is ook al heel nuttig om je brief te laten lezen door mensen uit je omgeving die er met een frisse blik naar kijken. Laat je brief lezen en beoordelen door minimaal drie personen met een zo divers mogelijke achtergrond (qua opleiding, leeftijd, sociaal-economische positie, land van herkomst etc.).

Bijlage 2c is het beoordelingsformulier dat je hiervoor gebruikt. Deze is eenvoudiger en beknopter dan het beoordelingsformulier dat je al hebt gebruikt.

Voor een uitleg over het belang van testen bij je doelgroep en hoe je dit kunt aanpakken:
<https://toolkittaal.gebruikercentraal.nl/richtlijnen/tekst-en-of-beeld-testen/>

Beoordelingsformulier duidelijke taal – testpubliek

Lees de brief een keer helemaal door. Beantwoord daarna de volgende vragen op een schaal van 1 (*niet aanwezig* of *zeer slecht*) tot 5 (*wel aanwezig* of *perfect in orde*). U hoeft er niet lang over na te denken, vul gewoon in wat als eerste in u opkomt.

Doelgerichtheid

1. Het onderwerp van de brief maakt duidelijk waar de brief over gaat.	1-2-3-4-5
2. De brief heeft één duidelijke kernboodschap die ik meteen begrijp.	1-2-3-4-5

Overzichtelijkheid

1. De opmaak van de brief is overzichtelijk. Denk hierbij aan een prettig lettertype en een goede lettergrootte en een overzichtelijke pagina-indeling. Dus puur het uiterlijk van de brief.	1-2-3-4-5
2. Iedere alinea behandelt één (deel)onderwerp.	1-2-3-4-5
3. De alinea's hebben een logische volgorde.	1-2-3-4-5
4. De kopjes boven iedere alinea dekken de lading en zijn begrijpelijk.	1-2-3-4-5

Toon

1. De toon van de brief is prettig.	1-2-3-4-5
2. De brief neemt de lezer serieus en spreekt deze ook persoonlijk aan.	1-2-3-4-5

Begrijpelijkheid van woorden en zinnen

1. Alle woorden in de brief zijn begrijpelijk.	1-2-3-4-5
2. De tekst bevat geen vage woorden die meerdere betekenissen kunnen hebben (denk aan <i>vaak</i> , <i>meestal</i> , <i>binnenkort</i> , <i>spoedig</i> , <i>tijdig</i> etc.).	1-2-3-4-5
3. De zinnen zijn helder opgebouwd, en eenvoudig te begrijpen.	1-2-3-4-5
4. De brief is niet te lang en ook niet te kort.	1-2-3-4-5

Toepasbaarheid

1. De brief maakt duidelijk wat de lezer moet doen of verder kan verwachten.	1-2-3-4-5
2. De lezer weet waar meer informatie te vinden of te krijgen is.	1-2-3-4-5
3. Het is duidelijk hoe en met wie de lezer contact kan opnemen om vragen te stellen.	1-2-3-4-5

Algemene andere opmerkingen die hierboven niet aan de orde zijn gekomen: